Dogfen ir Cyhoedd

Dr Gwynne Jones
Prif Weithredwr – Chief Executive
CYNGOR SIR YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL
Swyddfeydd y Cyngor - Council Offices
LLANGEFNI
Ynys Môn - Anglesey
LL77 7TW

Ffôn / tel (01248) 752500
Ffacs / fax (01248) 750839

RHYBUDD O GYFARFOD		NOTICE OF MEETING
PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL		CORPORATE SCRUTINY COMMITTEE
DYDD MERCHER, 24 HYDREF 2018 am 2.00 y.p.		WEDNESDAY, 24 OCTOBER, 2018 at 2:00 p.m.
YSTAFELL BWYLLGOR 1, SWYDDFEYDD Y CYNGOR, LLANGEFNI		COMMITTEE ROOM 1, COUNCIL OFFICES, LLANGEFNI
Swyddog Pwyllgor	Ann Holmes 01248 752518	Committee Officer

AELODAU / MEMBERS
Cynghorwyr / Councillors:-

PLAID CYMRU / THE PARTY OF WALES

Lewis Davies, John Griffith, Dylan Rees *(Is-Gadeirydd/Vice-Chair),* Alun Roberts, Nicola Roberts

Y GRWP ANNIBYNNOL / THE INDEPENDENT GROUP

Richard Griffiths, Richard O. Jones

PLAID LAFUR CYMRU/ WALES LABOUR PARTY

J. Arwel Roberts

ANNIBYNNWYR MÔN / ANGLESEY INDEPENDENTS

Aled Morris Jones (Democratiaid Rhyddfrydol Cymru/Welsh Liberal Democrats)*(Cadeirydd/Chair)*
Bryan Owen

AELODAU CYFETHOLEDIG (Gyda hawl pleidleisio ar faterion Addysg) /
CO-OPTED MEMBERS (With voting rights when dealing with Educational matters)

Mr Keith Roberts (Yr Eglwys Gatholig / The Catholic Church)
Mrs Anest G. Frazer (Yr Eglwys yng Nghymru / The Church in Wales).

R H A G L E N

1 **DATGANIAD O DDIDDORDEB**

Derbyn unrhyw ddatganiad o ddiddordeb gan unrhyw Aelod neu Swyddog mewn perthynas ag unrhyw eitem o fusnes.

2 **COFNODION Y CYFARFODYDD BLAENOROL** (Tudalennau 1 - 14)

Cyflwyno cofnodion cyfarfodydd blaenorol y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol a gynhaliwyd ar y dyddiadau canlynol –

- 12 Medi, 2018
- 20 Medi, 2018 (Galw i fewn)

- *Bydd cofnodion y cyfarfod arbennig a gynhaliwyd ar 8 Hydref, 2018 yn cael eu cyflwyno i gyfarfod 5 Tachwedd y Pwyllgor hwn.*

3 **GWAHARDD Y WASG A'R CYHOEDD** (Tudalennau 15 - 16)

Ystyried mabwysiadu'r canlynol -

"O dan Adran 100(A)(4) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972, gwahardd y wasg a'r cyhoedd o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr eitem a ganlyn oherwydd y gall olygu datgelu gwybodaeth eithriedig fel y'i diffinnir ym Mharagraff 12, Rhan 1 o Atodlen 12A i'r Ddeddf honno a'r Prawf Budd y Cyhoedd sydd ynghlwm."

4 **MODERNEIDDIO YSGOLION - ACHOS STRATEGOL AMLINELLOL/ACHOS BUSNES AMLINELLOL AR GYFER YSGOL GYNRADD NEWYDD I GYMRYD LLE YSGOL YSGOL BODFFORDD AC YSGOL CORN HIR** (Tudalennau 17 - 86)

Cyflwyno adroddiad y Pennaeth Dysgu.

PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd 12 Medi, 2018

YN BRESENNOL:	Cynghorydd Aled Morris Jones (Cadeirydd) Cynghorydd Dylan Rees (Is-gadeirydd) Cynghorwyr Lewis Davies, Richard Griffiths, Richard Owain Jones, Alun Roberts, J. Arwel Roberts, Nicola Roberts **Aelodau Portffolio** Cynghorwyr Llinos Medi Huws (Arweinydd ac Aelod Portffolio Gwasanaethau Cymdeithasol), R. Meirion Jones (Aelod Portffolio Addysg, Llyfrgelloedd, Ieuenctid a Diwylliant), Dafydd Rhys Thomas (Aelod Portffolio Gwasanaethau Corfforaethol)
WRTH LAW:	Prif Weithredwr Cynorthwyol (Partneriaethau, Cymuned a Gwella Gwasanaeth) Prif Weithredwr Cynorthwyol (Llywodraethiant a Thrawsnewid Prosesau Busnes) Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Adran 151 Pennaeth Gwasanaethau Plant a Theuluoedd Pennaeth Dysgu Pennaeth Adnoddau Dynol a Thrawsnewid (CE) (ar gyfer eitem 5) Rheolwr Sgriwtini Swyddog Pwyllgor (ATH)
YMDDIHEURIADAU:	Cynghorydd Bryan Owen, Mr Keith Roberts (Yr Eglwys Gatholig) (Aelod Cyfetholedig) Cynghorydd Robin Williams (Aelod Portffolio Cyllid), Dr Gwynne Jones (Prif Weithredwr)
HEFYD YN BRESENNOL:	Cynghorydd Dafydd Roberts (ar gyfer eitem 3)

Croesawodd y Cadeirydd bawb a oedd yn bresennol i'r cyfarfod hwn o'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol. Cydymdeimlodd â'r Cynghorydd Robin Williams ar ei brofedigaeth o golli ei dad. Bu hefyd longyfarch y Prif Weithredwr Cynorthwyol (Partneriaethau, Cymuned a Gwella Gwasanaeth) ar ddod yn Nain.

1 DATGANIAD O DDIDDORDEB

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau o ddiddordeb.

2 COFNODION CYFARFODYDD BLAENOROL

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfodydd blaenorol y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol a gynhaliwyd ar y dyddiadau canlynol ac fe'u cadarnhawyd fel rhai cywir –

- 4 Mehefin, 2018
- 5 Gorffennaf, 2018 (arbennig)

- 13 Gorffennaf, 2018 (arbennig)
- 2 Awst, 2018 (galw i mewn)
- 6 Awst, 2018 (galw i mewn)

3 ADRODDIAD CYNNYDD – PANEL SGRIWTINI CYLLID

Cyflwynwyd adroddiad cynnydd ar waith y Panel Sgriwtini Cyllid yn ystod y cyfnod rhwng Gorffennaf ac Awst, 2018 a gyflwynwyd ar gyfer ystyriaeth y Pwyllgor.

Adroddodd y Cynghorydd Dafydd Roberts (Aelod Sgriwtini ar y Panel Sgriwtini Cyllid) bod yr Awdurdod yn gweithio mewn amseroedd ariannol heriol gyda'r angen i leihau cyllidebau heb effeithio ar wasanaethau yn uniongyrchol yn dod yn dasg gynyddol anodd. Mae'r Panel Sgriwtini Cyllid yn ymwybodol o'r pwysau ariannol ar wasanaethau, yn enwedig y pwysau ar wasanaethau a arweinir gan y galw amdanynt megis y Gwasanaeth Plant a Theuluoedd ac elfennau o'r Gwasanaeth Dysgu. Un o nodau'r panel oedd adnabod a deall y materion sylfaenol sy'n gyfrifol am y pwysau parhaus ar y gwasanaethau hyn ac i sicrhau bod y gorwariant sy'n codi o ganlyniad yn cael ei liniaru gan weithredoedd parhaus a phriodol. Cadarnhaodd y Cynghorydd Roberts fod craffu ar y pwysau ariannol yn y Gwasanaethau Plant a'r Gwasanaeth Dysgu felly wedi parhau i fod yn flaenoriaeth allweddol i'r Panel yn y cyd-destun o fonitro'r gyllideb yn ystod Chwarter 1 o 2018/19. Comisiynodd y Panel wybodaeth bellach gan y ddau Bennaeth Gwasanaeth, a ystyriwyd yng nghyfarfod mis Gorffennaf, gyda sylw penodol yn cael ei roi i'r meysydd hynny a oedd o dan fwyaf o bwysau ynghyd â'r mesurau lliniaru a gynigwyd a/neu a weithredwyd. Mae'r Panel wedi gwahodd y ddau Bennaeth Gwasanaeth o gyflwyno diweddariad pellach i gyfarfod Medi 2018.

Dywedodd y Cynghorydd Roberts fod y Panel hefyd wedi bod yn ystyried ei rolyn y broses o osod y gyllideb ar gyfer 2019/20 ynghyd â chraffu pa mor dda mae arbedion a gynlluniwyd yn cael eu darparu hyd yma yn y Gwasanaeth Dysgu, Gwasanaethau Oedolion a Phriffyrdd, Gwastraff ac Eiddo er mwyn gallu ffurfio barn ar y canran debygol o arbedion i'w cyflawni yn llawn erbyn diwedd y flwyddyn.

Dywedodd y Pennaeth Swyddogaeth (Cyllid) / Swyddog Adran 151 mai pwrpas sefydlu'r Panel Cyllid Sgriwtini oedd galluogi grŵp bach o Aelodau i graffu'n fwy manwl ar gyllidebau gwasanaethau na mae rhaglen waith y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol yn ei ganiatáu a hynny er mwyn rhoi gwell dealltwriaeth iddynt o'r materion cyllideb sy'n effeithio ar wasanaethau gan arwain at heriau fwy ystyrlon ac awgrymiadau ar gyfer gwelliannau. Yn y cyswllt hwn, mae mewnbwn y panel yn ychwanegu gwerth i'r broses o osod y gyllideb a'i monitro.

Nododd y Pwyllgor fod y pwysau ar y gyllideb yn y Gwasanaethau Plant a'r Gwasanaeth Dysgu yn parhau i achosi pryder i'r Panel a'i fod wedi uwchgyfeirio'r mater hwn at sylw'r Pwyllgor. Nododd y Pwyllgor ymhellach y gall y term "gorwario" achosi argraff gamarweiniol o wasanaeth yn gwario mewn modd anghyfrifol neu heb roi ystyriaeth i'w gyllideb ond yn achos y Gwasanaethau Plant, mae'r gwariant yn digwydd gan fod yn rhaid i'r gwasanaeth fodloni anghenion y nifer gynyddol o blant sy'n dod i ofal yr Awdurdod er mwyn sicrhau eu bod yn derbyn y gofal priodol. Gellid hefyd gwneud achos fod cyllideb y Gwasanaethau Plant yn rhy isel ac nad yw cyllideb y Gwasanaeth wedi cynyddu yn unol â'r gofynion cynyddol a wynebir gan y gwasanaeth.

Tynnodd y Pwyllgor sylw at y ffaith nad yw'r pwysau a wynebir gan y Gwasanaethau Plant yn unigryw i Ynys Môn. Nododd y Pwyllgor fod Awdurdodau Lleol eraill yng Nghymru a Lloegr yn teimlo o dan bwysau gydag adroddiadau yn y wasg am nifer

DRAFT

cynyddol o gynghorau yn ei chael hi'n anodd ymdopi â'r cynnydd mewn galw ar wasanaethau cymdeithasol gofal plant ynghyd â chyllidebau llai.

Penderfynwyd nodi –

- **Y cynnydd hyd yma o ran gwaith y Panel Sgriwtini Cyllid, o ran cyflawni ei raglen waith a mesur effaith a gwerth a ychwanegwyd**
- **Bod y prosesau'n ymwneud â monitro cyllideb 2018/19 yn ymddangos yn addas i bwrpas ac ar y trywydd iawn.**
- **Y rhaglen ddatblygu o ran sgriwtini ariannol parhaus ar gyfer aelodau'r Panel sy'n cael ei chyflwyno gan CIPFA Cymru.**
- **Bod y panel wedi uwchgyfeirio'r mater i ystyriaeth y Panel Sgriwtini Corfforaethol er mwyn mynegi ei bryder parhaus ynglŷn â phwysau ar y gyllideb yn y gwasanaethau plant a'r gwasanaeth dysgu. Hefyd, nodi fod y Panel yn parhau i fonitro'r sefyllfa'n ofalus a bod trefniadau yn eu lle i sicrhau deialog reolaidd gyda'r Prif Weithredwr Cynorthwyol a Phenaethiaid Gwasanaeth er mwyn darparu esboniad am y sefyllfa ariannol yn y ddau wasanaeth ac effaith y mesurau lliniaru sydd mewn lle i reoli gorwariant. Fel y nodwyd yn flaenorol, bydd y Panel yn parhau i adrodd ar ei ganfyddiadau i'r Pwyllgor hwn wrth i'r sefyllfa ddatblygu.**

NI CHYNIGWYD UNRHYW GAMAU GWEITHREDU YCHWANEGOL

4 ADRODDIAD CYNNYDD– CYNLLUN GWELLA GWASANAETHAU PLANT A THEULUOEDD

- Cyflwynwyd adroddiad y Pennaeth Gwasanaethau Plant a Theuluoedd ar weithrediad y Cynllun Gwella Gwasanaeth ar gyfer ystyriaeth y Pwyllgor.

  Tynnwyd sylw gan yr Arweinydd, sydd hefyd yn Aeloda Portffolio Gwasanaethau Cymdeithasol, at rai o'r sylwadau a wnaed yn adroddiad terfynol y Tîm Cefnogi Annibynnol (IST) a gafodd eu hatgynhyrchu yn adroddiad y Swyddog. Mae'r IST, ar gais y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol, wedi bod yn cydweithio â'r Gwasanaeth er mwyn cefnogi gwelliant yn dilyn yr arolygiad o'r Gwasanaethau Plant ym mis Tachwedd, 2016. Mae'r IST yn cyfeirio at y nifer o nodweddion calonogol a chadarnhaol sydd wedi dod i'r amlwg yn ystod ei waith sy'n cynnwys ond sydd ddim yn gyfyngedig i arweinyddiaeth glir a strwythur rheoli; recriwtio effeithiol i swyddi gwag a rhaglenni hyfforddiant a datblygu staff; gwell rheolaeth a chymorth mentora ar gyfer Gweithwyr Cymdeithasol Plant ynghyd â lefel uchel o ddealltwriaeth wleidyddol o'r materion sy'n cael sylw gan y Gwasanaethau Plant. Adroddodd yr Aelod Portffolio hefyd ar y gwelliant amlwg mewn Dangosyddion Perfformiad fel a welir yn y tabl yn Adran 3 o'r adroddiad sy'n cymharu'r perfformiad yn Chwarter 1, 2018/19 â'r perfformiad cronnus ar gyfer 2017/18. Mae cymhariaeth tebyg at ei debyg â pherfformiad Chwarter 1 2017/18 yn dangos y gwelliant hyd yn oed yn fwy amlwg. Yn debyg, mae gwelliannau sylweddol wedi bod mewn perthynas â pherfformiad y Gwasanaeth o ran cyflawni safonau perfformiad corfforaethol. Nododd yr Aelod Portffolio fod y Gwasanaeth wedi trefnu Dathliad ar gyfer Gofalwyr Maeth yn ddiweddar a gynhaliwyd fel cydnabyddiaeth o'r gwaith amhrisiadwy a wneir gan ofalwyr maeth yr Awdurdod a'u teuluoedd a'u ffrindiau (pobl gysylltiedig) wrth iddynt ddarparu gofal i blant a phobl ifanc mewn amgylchedd diogel pan nad oes modd iddynt fyw adref.

  Dywedodd y Prif Weithredwr Cynorthwyol, sydd hefyd yn Gyfarwyddwr Statudol y Gwasanaethau Cymdeithasol, fod cynnydd sylweddol wedi'i wneud ers arolygiad CSSIW (CIW bellach) ym mis Tachwedd, 2016 a'r adroddiad dilynol a gyflwynwyd i'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol ym Mawrth, 2017 a oedd yn cynnwys 14 o

argymhellion ar gyfer gwella. Dywedodd y Swyddog fod CIW bellach wedi cadarnhau y cynhelir arolygiad arall o’r Gwasanaeth ym mis Hydref, 2018.

Dywedodd y Pennaeth Gwasanaethau Plant a Theuluoedd fod y Cynllun Gwella Gwasanaeth wedi cael ei adolygu a’i ychwanegu ato yn rheolaidd ers iddo gael ei roi at ei gilydd yn dilyn yr archwiliad. O ran y gwaith o recriwtio a chadw staff, a oedd yn faes allweddol ar gyfer gwelliant ac sydd wedi bod yn un o’r pethau sydd wedi cael ei ganolbwyntio arno ers yr adroddiad diwethaf i’r Pwyllgor, mae’r gwaith o ail-strwythuro’r Gwasanaeth bellach yn dod i ben. Mae’r Gwasanaeth wedi llwyddo i recriwtio 5 Gweithiwr Cymdeithasol Plant sydd newydd gymhwyso a chafwyd ychydig o lwyddiant hefyd wrth benodi Gweithwyr Cymdeithasol Profiadol ac mae’r Gwasanaeth yn parhau i hysbysebu am weithwyr profiadol tebyg. Bu i hysbyseb diweddar am y swydd Arweinydd Ymarfer ennyn diddordeb o du allan i’r Awdurdod, sy’n adlewyrchiad o’r gwelliant yn enw da yr Adran Gwasanaethau Plant. Mae’r Gwasanaeth hefyd wedi gwneud cynnydd mewn ffyrdd eraill fel y mae’r gwelliant mewn perfformiad yn erbyn dangosyddion perfformiad allweddol yn tystio iddo a llai o gwynion am y Gwasanaeth. Cyfeiriodd y Swyddog at adroddiad y Tîm Cefnogi Annibynnol a cafodd ei groesawu fel gwaith calonogol ac adeiladol.

- Cyflwynwyd adroddiad y Rheolwr Sgriwtini, a oedd yn darparu diweddariad ar waith y Panel Gwella Gwasanaethau Plant, ar gyfer ystyriaeth y Pwyllgor.

  Adroddodd y Cynghorydd Richard Griffiths, cynrychiolydd y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol ar y Panel Gwella Gwasanaethau Plant, fod y Panel wedi cyfarfod 13 o weithiau ers haf 2017 ac yn ystod y cyfnod hwnnw fod aelodau wedi datblygu gwell gwerthfawrogiad a dealltwriaeth o gymhlethdodau’r Gwasanaethau Plant a’r risgiau a wynebir ganddynt ac o ganlyniad eu bod mewn lle gwell i allu craffu yn effeithiol, dal pobl yn atebol, adnabod blaenoriaethau a sicrhau bod y ffrydiau gwaith mewn perthynas a'r Cynllun Gwella Gwasanaeth yn mynd rhagddynt yn briodol. Fel rhan o’i raglen waith, mae’r Panel wedi ymgymryd ag ymarfer hunanwerthuso sydd wedi galluogi Aelodau i wneud asesiad critigol o’r cyfraniad y mae’r Panel yn ei wneud ar y daith tuag at wella’r Gwasanaethau Plant.

  Dywedodd y Cynghorydd Griffiths fod y Panel yn gweld fod cynnydd da yn cael ei wneud ar weithredu’r Cynllun Gwella Gwasanaeth. Er bod y ddibyniaeth ar staff asiantaeth wedi lleihau, mae’r Panel yn nodi ac yn tynnu sylw’r Pwyllgor at y ffaith bod rhai swyddi Gweithwyr Cymdeithasol yn parhau i gael eu llenwi gan staff asiantaeth a bod angen llenwi’r swyddi hyn ar sail parhaol. Nodir fodd bynnag bod y mater hwn yn cael ei ddelio ag ef drwy benodi gweithwyr cymdeithasol sydd newydd gymhwyso a gweithwyr cymdeithasol cymwys a drwy gefnogi gweithwyr cefnogi profiadol i gymhwyso.

Ystyriodd y Pwyllgor y wybodaeth a gyflwynwyd yn y ddau adroddiad ac fe godwyd y pwyntiau canlynol –

- Nododd y Pwyllgor fod y Gwasanaeth wedi gweithredu rhaglen ailstrwythuro a’i fod yn gwneud cynnydd mewn perthynas â recriwtio i swyddi Gweithwyr Cymdeithasol gwag. Gofynnodd y Pwyllgor am gadarnhad o’u llwyddiant o ran recriwtio Gweithwyr Cymdeithasol dwyieithog ac a yw hyn yn her i’r Gwasanaeth.

  Dywedodd y Pennaeth Plant a Gwasanaethau Teuluoedd bod prinder cenedlaethol o Weithwyr Cymdeithasol Plant a bod hyn yn sicr yn wir o ran Gweithwyr Cymdeithasol Plant dwyieithog. Er hyn, mae’r gwasanaeth wedi gallu bodloni dewis iaith y gwasanaethau y darperir gwasanaethau ar eu cyfer ac fy hysbysebir swyddi yn ddwyieithog ac yn unol â Pholisi Iaith Gymraeg y Cyngor. Mae gradd Gwaith

DRAFT

Cymdeithasol Prifysgol Bangor yn cael ei chyflwyno drwy gyfrwng y Gymraeg a'r Saesneg ac o eleni ymlaen mae gofyniad bod myfyrwyr yn ddwyieithog. Felly, er bod prinder Gweithwyr Cymdeithasol dwyieithog ar hyn o bryd, mae'n debygol y bydd y sefyllfa yn newid yn y dyfodol. Cadarnhaodd y Swyddog hefyd fod y gwasanaeth wedi bod yn marchnata Gwaith Cymdeithasol fel proffesiwn mewn ysgolion a cholegau ac mae wedi sefydlu Llysgenhadon Gofal Cymdeithasol er mwyn hyrwyddo'r swyddogaeth hon. Mae'r Gwasanaeth hefyd yn cefnogi cynllun hyfforddeion Gwaith Cymdeithasol.

Dywedodd y Prif Weithredwr Cynorthwyol / Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol fod rhai o Weithwyr Cymdeithasol asiantaeth y Gwasanaeth yn weithwyr proffesiynol sy'n dychwelyd i weithio yn yr ardal ac sydd angen anogaeth i ail ymgysylltu â'r Gymraeg ac maent yn derbyn y cymorth i wneud hynny. O ran recriwtio yn gyffredinol, mae gan y Gwasanaeth weithwyr cymorth a swyddogion cyswllt yn gweithio iddo sy'n awyddus i ymgymryd â gwaith cymorth cyn penderfynu a ydynt yn dymuno derbyn hyfforddiant Gwaith Cymdeithasol ffurfiol ai peidio; mae hon yn ffordd dda o'u cynorthwyo i weld a ydynt yn dymuno dilyn y llwybr hwn ac er mwyn eu paratoi ar gyfer yr ymrwymiad hwnnw.

- Nododd y Pwyllgor bod gostyngiad yn nifer y cwynion a dderbyniwyd yn cael ei ystyried fel canlyniad y gwelliannau sy'n cael eu gwneud yn y Gwasanaethau Plant a Theuluoedd. Gofynnodd y Pwyllgor am gadarnhad a yw'r gostyngiad yn un mesuradwy.

  Dywedodd y Cyfarwyddwr Statudol Gwasanaethau Cymdeithasol fod 5 cwyn Cam 1 wedi eu cofnodi ar gyfer Chwarter 1 2018/19 a dim cwynion Cam 2 o gymharu â 15 cwyn Cam 1 ar gyfer yr un cyfnod y llynedd sy'n awgrymu bod unigolion yn hapusach â'r gwasanaeth y gwnaethant ei dderbyn. Mae gwrando ar blant a'u teuluoedd a gwella cyfranogiad yn faes y mae'r Gwasanaeth wedi bod yn canolbwyntio arno. Fodd bynnag, mae natur y gwasanaeth a pha mor fregus yw'r plant, pobl ifanc a'r teuluoedd y bydd y Gwasanaeth yn dod i gysylltiad â nhw yn gwneud cwynion yn fwy tebygol.

  Dywedodd Pennaeth y Gwasanaeth Plant a Theuluoedd fod dysgu o gwynion yn rhan hanfodol o wella gwasanaethau. Cyflwynir adroddiadau monitro chwarterol i'r Tîm Rheoli Gwasanaethau Plant a Theuluoedd sy'n gwerthuso nifer y cwynion a chanmoliaethau a dderbyniwyd ym mhob gwasanaeth o dan bob cam o'r weithdrefn ynghyd â'r gwersi a ddysgwyd ohonynt.

- Nododd y Pwyllgor fod cadw staff wedi bod yn broblem yn y gorffennol. Gofynnodd y Pwyllgor am gadarnhad o'r ffyrdd y mae'r Gwasanaeth yn gwella'r gefnogaeth y mae'n ei ddarparu i staff.

  Dywedodd y Pennaeth Gwasanaethau Plant a Theuluoedd fod y staff newydd sy'n cael eu recriwtio yn cael rhaglen cynefino gorfforaethol ynghyd ag un o fewn y gwasanaeth er mwyn eu cynorthwyo i setlo yn eu swyddi. Mae rôl yr Arweinwyr Ymarfer a gyflwynwyd fel rhan o ailstrwythuriad y gwasanaeth yn gyfrifol am dîm llawer llai o Weithwyr Cymdeithasol gan felly ddarparu cymorth cyson y mae'n hawdd cael mynediad iddo. Cynhelir cynadleddau staff yn rheolaidd hefyd. Un o'r elfennau pwysicaf o gymorth staff yw goruchwyliaeth sy'n agwedd o ymarfer y mae'r Gwasanaeth wedi bod yn canolbwyntio ar ei ddatblygu ac yn un y gellir bellach ei ddangos fel un sy'n gweithio'n gyson.

  Dywedodd y Cyfarwyddwyr Statudol Gwasanaethau Cymdeithasol bod recriwtio Gweithwyr Cymdeithasol Plant yn broblem yn genedlaethol. Fodd bynnag, mae'r gwaith y mae'r Gwasanaeth wedi'i gyflawni hyd yma fel rhan o'r Rhaglen Gwelliant a'r

ailstrwythuro sydd wedi digwydd wedi arwain at recriwtio llwyddiannus, yn enwedig ar lefel rheoli, gan felly ddatblygu enw da y Gwasanaeth fel lle da i weithio. Wrth i'r neges hon ledaenu, mae'n debygol o helpu ymdrechion recriwtio yn y dyfodol.

- Nododd y Pwyllgor fod y Gwasanaeth yn lleihau ei ddibyniaeth ar staff asiantaeth a gofynnodd am gadarnhad o'r sefyllfa a ragwelir ymhen blwyddyn o ran y gymhareb o staff parhaol o gymharu â staff asiantaeth.

  Dywedodd y Cyfarwyddwr Statudol Gwasanaethau Cymdeithasol, tra bo'r Gwasanaeth yn mynd ati i geisio lleihau ei ddibyniaeth ar staff asiantaeth, nad yw hyn yn golygu na fydd yn cyflogi staff asiantaeth yn y dyfodol. Mae staff asiantaeth yn galluogi'r Gwasanaeth i fod yn hyblyg ar adegau pan mae angen mewnbwn ychwanegol e.e. am brosiectau cyfnod penodol megis er mwyn mynd i'r afael ag achosion hanesyddol pan y gallai recriwtio fod yn broblem fel arall neu mewn cyfnodau o absenoldebau staff. Gall staff asiantaeth hefyd gyflawni rôl gefnogi bwysig wrth iddynt rannu arbenigedd a phrofiad â gweithwyr cymdeithasol newydd gymhwyso.

- Nododd y Pwyllgor, er bod yr adborth a ddarparwyd gan y Tîm Cefnogi Annibynnol ar ddiwedd ei waith â'r Gwasanaeth yn galonogol, mae'r IST yn nodi er bod rhai arwyddion o welliant yn ansawdd yr ymarfer bod pryderon yn parhau o ran i ba raddau mae hyn yn digwydd yn gyson. Gofynnodd y Pwyllgor am sicrwydd y bydd y mater o ansawdd a safon yr ymarfer yn parhau i gael ei ddelio ag ef. Bu'r Cyfarwyddwr Statudol Gwasanaethau Cymdeithasol gydnabod fod ansawdd yr ymarfer yn ffactor pwysig ac mai dyna'r rheswm dros gyflwyno'r Safonau Ymarfer ar draws t Gwasanaeth ers 2017. Dywedodd y Swyddog, er bod lle am welliannau pellach fel y mae'r IST yn gydnabod, mae ansawdd y Gwasanaeth wedi gwella'n sylweddol yn y flwyddyn ddiwethaf.

  Dywedodd y Pennaeth Gwasanaethau Plant a Theuluoedd fod sefydlu'r Fframwaith Sicrwydd Ansawdd hefyd yn rhan o'r broses o wella ymarfer ar draws holl rannau'r Gwasanaeth.

  Bu'r Aelod Portffolio Gwasanaethau Cymdeithasol dynnu sylw at y ffaith bod y Swyddog Adolygu annibynnol, mewn cyfarfod o'r Panel Rhiant Corfforaethol yr wythnos hon, wedi dweud fod yr Uned Ansawdd a Diogelu wedi nodi, yn dilyn adolygiad ar hap o 10 o achosion, y gwelwyd fod pob un â chofnodion diweddar a bod tystiolaeth o gynnydd cadarnhaol yn y cyswllt hwn.

- Gofynnodd y Pwyllgor a yw'r amserlen o 3 blynedd ar gyfer cwblhau'r Cynllun Gwella Gwasanaeth yn realistig ac yn galluogi'r Gwasanaeth i gyflawni ei holl amcanion.

  Dywedodd y Cyfarwyddwr Statudol Gwasanaethau Cymdeithasol fod y 14 o argymhellion a wnaed gan CIW o ganlyniad i'w harchwiliad o Wasanaethau Plant yr Awdurdod wedi creu'r 21 o weithredoedd yn y Cynllun Gwella Gwasanaeth. Mae tua hanner o'r gweithredoedd hynny bellach wedi'u cwblhau ac mae 8 arall ar y gweill ac ar y llwybr cywir. Tra bo tri maes yn y Cynllun Gwella wedi eu dynodi'n oren ac yn ymwneud â materion cysondeb, nid oes unrhyw ffactorau wedi'u dynodi'n Goch. Fel gydag unrhyw raglen gwelliant, mae gwneud newidiadau a sicrhau eu bod yn cael eu sefydlu'n gadarn yn y gwasanaeth yn gyson yn cymryd amser; ystyrir bod y Gwasanaeth tua tri chwarter o'r ffordd tuag at gyflawni'r newidiadau sydd angen eu gwneud.

DRAFT

Penderfynwyd –

- **Cadarnhau bod y Pwyllgor yn fodlon â'r camau a gymerwyd er mwyn datblygu gweithrediad y Cynllun Gwella Gwasanaeth a gyda chyflymder y cynnydd a'r gwelliannau a wnaed hyn yma gyda'r Gwasanaeth Plant a Theuluoedd a bod y Pwyllgor –**
- **Yn nodi'r Cynnydd a wnaed hyd yma gyda gwaith y Panel Gwella Gwasanaethau Plant, o ran cyflawni ei raglen waith.**
- **Yn nodi fod yr holl ffrydiau gwaith yn ymwneud â'r Cynllun Gwella Gwasanaeth ar y trywydd iawn hyd yn hyn.**
- **Yn nodi canlyniadau ffrwd waith yr hunan arfarniad diweddar i fesur effaith a gwerth ychwanegol y Panel.**
- **Yn nodi rhaglen ddatblygu barhaus ar gyfer aelodau'r Panel, gyda llawer o'r gwaith hwnnw'n cael ei ddarparu'n fewnol.**
- **Nodi hefyd bod y Panel wedi uwchgyfeirio er sylw'r panel bod rhai swyddi gweithwyr cymdeithasol yn cael eu llenwi gan staff asiantaeth o hyd er bod cynnydd da wedi ei wneud i weithredu'r strwythur staffio diwygiedig. Nododd y Pwyllgor ymhellach yr ymdrinnir â'r mater hwn drwy apwyntio gweithwyr cymdeithasol (profiadol a rhai newydd gymhwyso) a chefnogi gweithwyr cefnogi profiadol i gymhwyso.**

NI CHYNIGWYD UNRHYW GAMAU GWEITHREDU YCHWANEGOL

5 MONITRO PERFFORMIAD: CERDYN SGORIO CORFFORAETHOL CHWARTER 1 2018/19

Cyflwynwyd adroddiad y Pennaeth Trawsnewid ac Adnoddau Dynol yn cynnwys y Cerdyn Sgorio Corfforaethol ar gyfer Chwarter 1 2018/19 ar gyfer ystyriaeth y Pwyllgor.

Adroddodd y Deilydd Portffolio Gwasanaethau Corfforaethol bod y Cerdyn Sgorio Corfforaethol yn adlewyrchu safle'r Cyngor yn erbyn ei amcanion gweithredol fel yr amlinellwyd hwy ac fel y cytunwyd arnynt rhwng yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth / y Pwyllgor Gwaith a'r Pwyllgor Gwaith Cysgodol mewn gweithdy a gynhaliwyd ar 2 Gorffennaf, 2018. Mae'r sefyllfa ar ddiwedd Chwarter 1 yn galonogol ac yn cymharu'n ffafriol â'r sefyllfa yn ystod Chwarter 1 2017/18 gyda mwyafrif y dangosyddion yn perfformio'n dda yn erbyn eu targedau. Fodd bynnag, mae 2 ddangosydd wedi dechrau'r flwyddyn yn tanberfformio yn erbyn eu targed blynyddol ar gyfer y flwyddyn – y rhain yw'r Gwasanaethau Plant a Theuluoedd a'r Gwasanaethau Oedolion. Mae'r dangosydd yn y ddau achos yn cynnwys nifer fach o unigolion sy'n golygu y gall unrhyw amrywiad effeithio ar berfformiad; bydd y dangosyddion yn parhau i gael eu monitro. Mae gweddill y dangosyddion a adroddir arnynt ar gyfer Chwarter 1 o ran rheoli perfformiad i gyd â statws RAG Gwyrdd neu Felyn. Yn ogystal, o gyfanswm nifer y dangosyddion a gafodd eu dynodi'n Goch neu Oren ar ddiwedd 2017/18, mae'n braf nodi, o'r rhai hynny y gellir eu tracio yn ystod Chwarter 1 o'r flwyddyn bresennol, bod 5 o'r 6 wedi gwella o ran perfformiad a dim ond un sy'n tanberfformio ar hyn o bryd.

Dywedodd yr Aelod Portffolio, o ran Rheoli Pobl, bod y perfformiad mewn perthynas ag absenoldeb salwch ar ddiwedd Chwarter 1 wedi dirywio ychydig o'r gymharu â'r un cyfnod y llynedd gyda graddfa salwch o 2.69 diwrnod ar gyfer pob aelod o staff cyfwerth ag amser llawn o'r gymharu â 2.23 diwrnod ar gyfer pob aelod o staff yn ystod Chwarter 1 yn 2017/18. Ar lefel gwasanaeth, mae Gwasanaethau Oedolion a'r Gwasanaeth Dysgu yn tanberfformio ac yn y Gwasanaeth Oedolion mae hynny'n ganlyniad i nifer yr achosion o salwch hirdymor yn yr Uned Ddarparwyr ac yn y Gwasanaeth Dysgu mae'n ganlyniad i lefelau salwch tymor hir a lefelau salwch uchel yn yr ysgolion cynradd. Mae nifer y

Cyfweliadau Dychwelyd i'r Gwaith – sy'n declyn effeithiol er mwyn rheoli salwch – sy'n cael eu cynnal ar amser wedi cynyddu ar gyfer y Chwarter.

O ran Gwasanaeth Cwsmer, mae'r defnydd o App Môn er mwyn cysylltu â'r Cyngor yn parhau i gynyddu. O ran rheoli Cwynion Cwsmeriaid, ar ddiwedd Chwarter 1 roedd 12 o gwynion wedi eu derbyn o gymharu ag 20 ar gyfer Chwarter 1 2017/18. Mae hyn yn welliant ar ddarpariaeth gwasanaeth y Cyngor yn enwedig wrth nodi bod yr holl gwynion yr oedd angen ymateb erbyn diwedd y chwarter (12) wedi derbyn ymateb o fewn yr amser angenrheidiol. O fewn Gwasanaethau Cymdeithasol, derbyniodd 56% o'r cwynion ymateb o fewn yr amserlen gyda 4 ymateb hwyr. Roedd canran y ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth a gafodd eu hymateb iddynt o fewn yr amserlen yn 80% - i fyny o 78% ar ddiwedd 2017/18.

O ran Rheolaeth Ariannol, ar ddiwedd Chwarter 1 fe ragwelir gorwariant o £1.744 miliwn ar gyfer y flwyddyn yn gorffen 31 Mawrth, 2019. Mae'r Gwasanaethau a oedd yn teimlo pwysau cyllidebol sylweddol yn 2017/18 – Gwasanaethau Plant a Theuluoedd a'r Gwasanaeth Dysgu – yn dal i deimlo'r pwysau hynny yn y flwyddyn ariannol newydd, Mae'r sefyllfa'n cael ei monitro'n ofalus.

Ystyriodd y Pwyllgor y wybodaeth a gyflwynwyd a codwyd y pwyntiau canlynol –

- Nododd y Pwyllgor fod y Gwasanaethau Oedolion a'r Gwasanaeth Dysgu wedi tanberfformio yn ystod Chwarter 1 mewn perthynas ag achosion salwch tymor hir gydag achosion salwch tymor hir yn yr Uned Ddarparu yn cyfri am 634 o ddyddiau a gollwyd i salwch yn Chwarter 1 ac mae ysgolion cynradd yn cyfri am 69% o'r lefelau salwch yn y Gwasanaeth Dysgu yn yr un Chwarter. Gofynnodd y Pwyllgor am gadarnhad o'r mesurau a fydd yn cael eu cyflwyno er mwyn gwella'r lefelau salwch yn yr ysgolion ac yn y gwasanaethau oedolion.

  Dywedodd y Pennaeth Dysgu fod y Gwasanaeth wedi sefydlu cynllun gweithredu ar y cyd ag Adnoddau Dynol er mwyn mynd i'r afael â lefelau salwch yn y sector cynradd. Mae nifer o elfennau wedi'u cynnwys gan gynnwys targed ysgolion penodol lle mae'r broblem ar ei gwaethaf a chynnwys llywodraethwyr ysgolion er mwyn iddynt allu herio lefelau salwch ysgolion. Mae'r Gwasanaeth Dysgu yn gweithio gyda'r Gwasanaeth Adnoddau Dynol a Phenaethiaid Ysgolion er mwyn gweithredu Cynllun Gweithredu i sicrhau gwelliant.

  Dywedodd y Pennaeth Adnoddau Dynol a Thrawsnewid fod lefelau absenoldeb salwch yn uwch yn y sector cynradd yn rhannol oherwydd bod camau gweithredu wedi bod yn cael eu targedu i'r sector uwchradd lle mae lefelau salwch wedi gostwng o ganlyniad. Mae sicrhau bod ysgolion yn cynnal y Cyfweliadau Dychwelyd i'r Gwaith yn rhan o'r Cynllun Gweithredu y cyfeiriwyd ato uchod a byddant yn cael eu darparu â'r cymorth angenrheidiol er mwyn galluogi hyn i ddigwydd.

  O ran Gwasanaethau Oedolion, dywedodd y Prif Weithredwr Cynorthwyol / Cyfarwyddwr Statudol Gwasanaethau Cymdeithasol fod y lefelau salwch uchel yn gysylltiedig â'r Uned Ddarparu sydd â 450 o staff yn gweithio ag oedolion bregus drwy ddarpariaeth gofal cartref a / neu ddarpariaeth gofal preswyl. Dywedodd y Swyddog fod 49% o gyfanswm y dyddiau a gollwyd o ganlyniad i salwch yn y gwasanaeth yn ganlyniad i ychydig o achosion o salwch tymor hir gyda'r gweddill yn ganlyniad i gyfnodau salwch tymor byr. Er mwyn mynd i'r afael â'r mater hwn, bydd mwy o bwyslais ar gynnal Cyfweliadau Dychwelyd i'r Gwaith a lle bo'n briodol bydd achosion penodol yn cael eu cyfeirio at Banel Absenoldeb Salwch y Gwasanaeth. Y llynedd, cafodd lefelau absenoldeb salwch y Gwasanaeth eu heffeithio arnynt gan nifer uchel o achosion o ffliw ac oherwydd natur y gwaith roedd yn golygu nad oedd modd i staff ddod i gysylltiad â'r bobl fregus y maent yn gofalu amdanynt. Mae staff yn cael eu hannog i gael eu brechu yn erbyn ffliw. Dywedodd y Swyddog hefyd y cyfeiriwyd yn y

DRAFT

gorffennol yn yr adroddiad monitro perfformiad corfforaethol chwarterol at lefelau salwch o fewn y Gwasanaethau Plant a Theuluoedd ond nad oes sôn am hynny yn yr adroddiad o dan sylw; y rheswm am hyn yw bod lefelau absenoldeb salwch yn y Gwasanaeth wedi gostwng yn sylweddol o ganlyniad i ailstrwythuro'r Gwasanaeth, adolygu'r llwyth achosion a gwella goruchwyliaeth.

Dywedodd y Pennaeth Gwasanaethau Plant a Theuluoedd fod y Gwasanaeth wedi rhoi'r un faint o gyfrifoldeb ar y staff a'r rheolwyr am y Cyfweliadau Dychwelyd i'r Gwaith gan ofyn i staff ofyn/atgoffa eu rheolwyr os nad yw'r Cyfweliad Dychwelyd i'r Gwaith wedi'i gwblhau o fewn yr amserlen.

- Gofynnodd y Pwyllgor am gadarnhad ynglŷn â'r broses o ddatblygu darpariaeth Gofal Ychwanegol a hynny o ran yr adnodd sy'n cael ei adeiladu yn Llangefni a'r ddarpariaeth arfaethedig yn ardal Amlwch. O ran y cyfleuster Gofal ychwanegol, holodd y Pwyllgor a fydd unrhyw oedi yn golygu costau ychwanegol i'r Cyngor ac a fydd methu â llenwi'r adeilad yn achosi risg.

  Dywedodd yr Aelod Portffolio Gwasanaethau Cymdeithasol fod cyfleuster Llangefni yn cael ei ddatblygu ar y cyd â Grŵp Tai Pennaf. Mae unrhyw oedi yn yr amserlen ar gyfer cwblhau'r cyfleuster yn fater rhwng Pennaf a'r cwmni adeiladu. Y nod yw sicrhau bod y cyfleuster yn barod erbyn y gaeaf. Dywedodd yr Aelod Portffolio bod canran fawr o'r fflatiau wedi eu clustnodi i bobl a bod llawer o ddiddordeb yn parhau i fod. Mae'n bwysig bod yr Awdurdod yn sicrhau mai pobl sydd angen gofal ychwanegol fel y ddarpariaeth fwyaf briodol sy'n byw yn y fflatiau. O ran ardal Amlwch, mae Gwasanaeth Tai yr Awdurdod wrthi'n edrych ar anghenion tai yn ehangach yn yr ardal, i gynnwys tai Gofal Ychwanegol.

  Dywedodd y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) / Swyddog Adran 151, o ran datblygiad Hafan Cefni fod contract yr Awdurdod â Pennaf yn nodi mai'r Cyngor fodd yn gorfod talu rhent unrhyw fflatiau sydd yn parhau i fod yn wag yn Hafan Cefni ar ôl 3 mis. Fodd bynnag, mae'n rhaid i'r Cyngor gymryd yr amser i sicrhau bod yr unigolion sy'n dod i fyw yn Hafan Cefni yn rhai y mae modd i'w hanghenion gael eu bodloni gan lety Gofal Ychwanegol neu os nad dyna'r sefyllfa mae'n fwy tebygol o gael mwy o gostau yn ddiweddarach os yw pobl yn byw yn y cyfleuster nad yw'r math hwn o ddarpariaeth yn addas ar eu cyfer.

- Nododd y Pwyllgor yr hoffai weld, wedi'i gynnwys o fewn y Cerdyn Sgorio Corfforaethol, Ddangosydd Perfformiad ar gyfer camau gorfodaeth cynllunio lle bydd y dangosyddion yn cael eu hadolygu ar gyfer y flwyddyn ganlynol ar y sail bod hwn yn faes a reolir gan dîm bach sy'n gweithio o dan bwysau.

  Penderfynwyd -

  - **Derbyn yr adroddiad, nodi'r meysydd y mae'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth yn eu rheoli er mwyn sicrhau gwelliannau ar gyfer y dyfodol fel sydd wedi'i grynhoi ym mharagraffau 3.1.1 I 3.1.5 ac i dderbyn y mesurau lliniaru a amlinellir yn dilyn hynny.**
  - **Argymell, pan fydd Dangosyddion Perfformiad yn cael eu hadolygu nesaf ar gyfer eu cynnwys yn y Cerdyn Sgorio Corfforaethol 2019/20, y dylai'r UDA, y Pwyllgor Gwaith a'r Pwyllgor Gwaith Cysgodol ystyried dangosydd ar gyfer Gorfodaeth Cynllunio.**

  NI CHYNIGWYD UNRHYW GAMAU GWEITHREDU YCHWANEGOL

6 BLAEN RAGLEN WAITH

Cyflwynwyd adroddiad y Rheolwr Sgriwtini yn cynnwys Blaen Raglen Waith presennol y Pwyllgor ar gyfer 2017/18 – 2019/20 ar gyfer ystyriaeth a sylwadau'r Pwyllgor.

Nodwyd y bydd cyfarfod y Pwyllgor i ystyried y cynigion cychwynnol ar y gyllideb 2019/20 yn gallu mynd yn ei flaen ar 24 Hydref, 2018 gan y disgwylir cyhoeddiad am y setliad grant ar gyfer llywodraeth leol gan Lywodraeth Cymru ddechrau mis Hydref.

Penderfynwyd derbyn Rhaglen y Flaen Raglen Waith heb unrhyw sylwadau pellach.

NI CHYNIGWYD UNRHYW GAMAU GWEITHREDU YCHWANEGOL

7 EITEM ER GWYBODAETH – ADRODDIAD BLYNYDDOL 2017/18: GWRANDO A DYSGU O GWYNION

Cyflwynwyd yr Adroddiad Blynyddol ar weithrediad Gweithdrefn Sylwadau a Chwynion yr Adran Gwasanaethau Cymdeithasol yn 2017/18 er gwybodaeth i'r Pwyllgor. Roedd yr adroddiad yn nodi'r ffordd y gweithredwyd y Weithdrefn o fewn y Gwasanaethau Plant a Theuluoedd a'r Gwasanaethau Oedolion ar gyfer y cyfnod Ebrill 2017 i ddiwedd Mawrth 2018.

Penderfynwyd nodi'r adroddiad blynyddol 2017/18: gwrando a dysgu o gwynion, yn cynnwys y canlynol –

- **Nodi'r sylwadau a dderbyniwyd gan ddefnyddwyr gwasanaeth yn ystod 2017/18 ynglŷn â'r gwasanaethau a ddarparwyd gan y Gwasanaethau Cymdeithasol.**
- **Nodi perfformiad y Gwasanaethau Cymdeithasol yn gweithredu'r Weithdrefn Sylwadau a Chwynion ac yn delio â chwynion.**
- **Nodi'r Cynllun Gweithredu ar gyfer datblygu'r trefniadau i ddelio'n effeithiol gyda'r sylwadau a chwynion a dderbyniwyd gan ddefnyddwyr gwasanaeth a'u cynrychiolwyr.**

Cynghorydd Aled M. Jones
Cadeirydd

DRAFT

PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL

Cofnodion y cyfarfod Galw i Mewn a gynhaliwyd ar 20 Medi 2018

PRESENNOL:	Y Cynghorydd Aled Morris Jones (Cadeirydd) Y Cynghorydd Dylan Rees (Is-gadeirydd) Y Cynghorwyr Lewis Davies, T Ll Hughes MBE, Richard Owain Jones, Bryan Owen, Alun Roberts, Nicola Roberts, Arweinydd y Cyngor – Y Cynghorydd Llinos M Huws. **Llofnodwyr y Cais Galw i Mewn nad ydynt yn Aelodau o'r Pwyllgor** Y Cynghorwyr Eric W Jones, Peter Rogers, Shaun Redmond.
WRTH LAW:	Prif Weithredwr, Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151, Pennaeth Dros Dro Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo, Rheolwr Gwasanaethau Cyfreithiol (RJ), Prif Swyddog Prisio (TDE), Rheolwr Sgriwtini (AD), Swyddog Pwyllgor (MHE).
HEFYD YN BRESENNOL:	Y Cynghorydd Robin Williams – Deilydd Portffolio Cyllid; Y Cynghorydd Richard A Dew – Deilydd Portffolio Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd. Y Cynghorwyr Glyn Haynes, K P Hughes.
YMDDIHEURIADAU:	Y Cynghorwyr Richard Griffiths a J A Roberts. Y Cynghorydd Bob Parry OBE FRAgS – Deilydd Portffolio Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo; Y Cynghorydd Carwyn Jones – Deilydd Portffolio Prosiectau Mawr a Datblygu Economaidd; Y Cynghorydd R Meirion Jones – Deilydd Portffolio Addysg; Y Cynghorydd D R Thomas – Deilydd Portffolio Gwasanaethau Corfforaethol; Y Cynghorydd Ieuan Williams – Dirprwy Arweinydd a Deilydd Portffolio Trawsnewid a'r Iaith Gymraeg.

---

1 DATGANIAD O DDIDDORDEBAU

DRAFT

Datganodd y Cynghorydd T Ll Hughes ddiddordeb personol mewn perthynas ag Eitem 3, ond yn dilyn derbyn cyngor cyfreithiol roedd modd iddo gymryd rhan yn y drafodaeth ac i bleidleisio wedi hynny.

2 CAU ALLAN Y WASG A'R CYHOEDD

PENDERFYNWYD mabwysiadu'r canlynol :-

"O dan Adran 100(A)(4) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972, cau allan y wasg a'r cyhoedd o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr eitem a ganlyn oherwydd gallai olygu datgelu gwybodaeth eithriedig fel y'i diffinnir ym Mharagraff 12, Rhan 1 o Atodlen 12A i'r Ddeddf honno a'r Prawf Budd y Cyhoedd sydd ynghlwm."

3 GALW I MEWN PENDERFYNIAD A WNAED GAN Y DEILYDD PORTFFOLIO AR GYFER Y GWASANAETH PRIFFYRDD, GWASTRAFF AC EIDDO - ARGYMHELLIAD I WERTHU HEN YSGOL LLAINGOCH, GAN DDERBYN Y CYNNIG UCHAF

Cafodd penderfyniad a wnaed gan y Deilydd Portffolio ar gyfer y Gwasanaethau Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo ar 30 Awst, 2018 ac a gyhoeddwyd ar 6 Medi, 2018 mewn perthynas ag argymhelliad i werthu hen Ysgol Llaingoch a derbyn y cynnig uchaf ei alw i mewn gan y Cynghorwyr Shaun Redmond, Peter S Rogers, Eric Wyn Jones, Bryan Owen ac Aled Morris Jones.

Esboniodd y Cynghorydd Shaun Redmond, fel Aelod Arweiniol y Cais Galw i Mewn, y rhesymau dros alw i mewn y penderfyniad a wnaed gan y Deilydd Portffolio ar gyfer y Gwasanaeth Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo a gyhoeddwyd ar 6 Medi, 2018. Roedd y Cynghorydd Redmond o'r farn nad oedd y penderfyniad i werthu hen safle Ysgol Llaingoch am y cynnig uchaf wedi cael ei ystyried yn llawn ac nad oedd y penderfyniad yn cynnig y gwerth gorau gan y dylid fod wedi marchnata'r safle gyda chaniatâd cynllunio. Ymhellach, amlinellodd y ffigyrau ar gyfer safleoedd tebyg a'r posibiliadau ar gyfer hen safle Ysgol Llaingoch.

Siaradodd y Cynghorwyr Eric Wyn Jones, Peter Rogers a Bryan Owen fel rhai a oedd wedi llofnodi'r cais galw i mewn gan ddweud na wireddwyd gwerth y safle o ganlyniad i dderbyn y bid ar gyfer safle Ysgol Llaingoch. Dywedodd y Cynghorydd Rogers nad yw'r potensial ar gyfer y safle wedi cael ei ystyried ac y dylid ei ail-farchnata. Yn ychwanegol, dywedodd yr Aelodau fod y cae chwarae wedi cael ei golli hefyd, a oedd yn ased i blant ardal Llaingoch.

Nododd Arweinydd y Cyngor ei bod yn cynrychioli'r Deilydd Portffolio Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo a oedd yn methu bod yn bresennol oherwydd trefniadau blaenorol. Cyflwynodd ymateb manwl i'r cwestiynau a gyflwynwyd gan yr Aelodau a oedd wedi arwyddo'r cais Galw i Mewn a dywedodd fod safle Ysgol Llaingoch wedi cael ei farchnata yn y lle cyntaf ym mis Awst 2017, ar wefan y farchnad eiddo, yn unol â Chynllun Rheoli Asedau'r Cyngor. Cyflwynodd fanylion am y cynigion a dderbyniwyd ar gyfer y safle a'r broses ar gyfer prisio'r safle drwy'r Prisiwr Ardal a

Phrif Swyddog Prisio'r Cyngor. Ychwanegodd yr Arweinydd nad yw'r tir ar y safle yn gyfystyr â chae chwarae mewn perthynas â'r safle hwn.

Yn dilyn hynny, rhoddwyd cyfle i'r Aelodau a oedd wedi llofnodi'r Cais Galw i Mewn, Arweinydd y Cyngor a Swyddogion grynhoi.

Dywedodd y Cadeirydd fod gan y Pwyllgor dri opsiwn wrth ddod i benderfyniad ynglŷn â'r cais galw i mewn, fel a ganlyn:-

- Gwrthod y cais galw i mewn.
- Gwrthod penderfyniad y Deilydd Portffolio a chyfeirio'r mater i'r Pwyllgor Gwaith gydag argymhelliad fod y penderfyniad yn cael ei ailystyried a/neu ei ddiwygio.
- Gwrthod penderfyniad y Deilydd Portffolio a chyfeirio'r mater, gydag argymhelliad, i'r Cyngor Llawn.

Cynigiodd y Cynghorydd Lewis Davies fod y cais galw i mewn yn cael ei wrthod, ac eiliwyd y cynnig.

Cynigiodd y Cynghorydd Bryan Owen fod y cais yn cael ei gyfeirio i'r Pwyllgor Gwaith, ac eiliwyd y cynnig.

Yn dilyn y bleidlais, **PENDERFYNWYD gwrthod y cais i alw i mewn penderfyniad y Deilydd Portffolio Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo ar 30 Awst, 2018 ac a gyhoeddwyd ar 6 Medi, 2018 mewn perthynas â'r argymhelliad i werthu hen Ysgol Llaingoch.**

DRAFT

Y CYNGHORYDD ALED M JONES
CADEIRYDD

This page is intentionally left blank

DDIM I'W GYHOEDDI

NOT FOR PUBLICATION

Moderneiddio Ysgolion Môn – Ysgol gynradd newydd yn Llangefni yn lle Ysgol Bodffordd ac Ysgol Corn Hir
Modernising Anglesey Schools – New primary school in Llangefni to replace ysgol Bodffordd and Ysgol Corn Hir

PRAWF BUDD Y CYHOEDD
PUBLIC INTEREST TEST

<table>
<tr><td colspan="2">Paragraff 14 Atodlen 12A Deddf Llywodraeth Leol 1972
Paragraph 14 Schedule 12A Local Government Act 1972</td></tr>
<tr><td colspan="2">Y PRAWF – THE TEST</td></tr>
<tr><td>Mae yna fudd i'r cyhoedd wrth ddatgan oherwydd / There is a public interest in disclosure as:-

Mae'r ASA/ABA sy'n atodol yn cynnwys gwybodaeth masnachol sensitif am y prosiect.

The attached SOC/OBC contains commercially sensitive information.</td><td>Y budd y cyhoedd with beidio datgelu yw / The public interest in not disclosing is:-

Gwybodaeth yn ymwneud â materion ariannol neu fasnachol unigolyn penodol (gan gynnwys yr Awdurdod sy'n dal yr wybodaeth).

Information relating to the financial or business affairs of any particular of any particular person (including the authority holding that information).</td></tr>
<tr><td colspan="2">Argymhelliad: *Mae budd y cyhoedd wrth gadw'r eithriad yn llai o bwys na budd y cyhoedd wrth ddatgelu'r wybodaeth [* dilewch y geiriau nad ydynt yn berthnasol]

Recommendation: *The public interest in maintaining the exemption does not outweigh the public interest in disclosing the information. [*delete as appropriate]</td></tr>
</table>

This page is intentionally left blank

Document is Restricted

This page is intentionally left blank